

คู่มือเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

Standard Guide of Environmental Education School
for Sustainable Development

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
Standard Guide of Environmental Education
School for Sustainable Development

ปีที่พิมพ์	2567 ครั้งที่ 3
โดย	สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน www.obec.go.th
มอบหมายให้ดำเนินการโดย	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 www.seasao2go.th
จำนวน	2,600 เล่ม
จัดพิมพ์โดย	สำนักพิมพ์ บริษัท อินเตอร์-เทค พรินติ้ง จำกัด INTER-TECH PRINTING CO.,LTD. 189/3 ซอยสะพานขาว ถนนประชาสารภีร์ สาย 2 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800 โทร 0-2587-5379, 0-2912-7246 โทรสาร 0-2587-5379

สารจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาไปสู่โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในมิติด้านสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – พ.ศ.2580) ข้อที่ 5 “ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงสู่สังคมคาร์บอนต่ำและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เป็นไปตามเป้าหมาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำ คู่มือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาที่ยั่งยืน ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเทียบเคียงให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาไปสู่โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามวัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อมศึกษา โดยผู้เรียน มีความตระหนัก มีความรู้ มีเจตคติ มีทักษะ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู และนักวิชาการร่วมกันจัดทำจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะจะเป็นประโยชน์กับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ สำหรับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศสู่ความยั่งยืนตลอดไป

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

คู่มือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน จำนวน 13 มาตรฐาน 31 ตัวชี้วัด โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษาสู่ความยั่งยืน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม ของผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนัก เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณบุคลากรจากหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ ได้แก่ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมศึกษารวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ทดลองใช้คู่มือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และให้ข้อคิดเห็น ในการใช้คู่มือฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ สำหรับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน และขยายผลสู่ชุมชน สังคมและประเทศชาติสู่ความยั่งยืนต่อไป

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
สารจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ส่วนที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของเกณฑ์มาตรฐาน	2
โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	
วัตถุประสงค์ของคู่มือ	4
เป้าหมายสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	5
วัตถุประสงค์ของสิ่งแวดล้อมศึกษา	7
กระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา	8
ขอบข่ายเนื้อหาในคู่มือ	13
บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง	15
ส่วนที่ 2 มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	
ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา	18
ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา	19
ด้านที่ 3 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	22
ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา	23
ด้านที่ 5 ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน	24
ส่วนที่ 3 คำอธิบายและระดับคุณภาพเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด	
การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด	27
รายละเอียดการให้คะแนนรายด้าน	28
ระดับคุณภาพเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	32
ตารางพิจารณาคะแนนตามตัวชี้วัด	33
คณะผู้จัดทำ	

โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ສ່ວນທີ່ 1

ບຸກນຳ

ความสำคัญของเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำขึ้นภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561–2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ปัจจุบันปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ และทั่วโลก ซึ่งนับวันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากถูกนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ ขาดพื้นที่สีเขียวส่งผลให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง สาเหตุเกิดจากการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง และที่สำคัญคือ การขาดความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ จนก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมและทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ผันผวน ทำให้หลายประเทศต้องประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรุนแรง ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อมวลมนุษยชาติ เช่น ภาวะโลกร้อน อนุภูมิภาคของโลกร้อนขึ้น ชั้นโอโซนที่ห่อหุ้มโลกถูกทำลาย ฝนไม่ตกตามฤดูกาล ภัยแล้ง มลพิษในน้ำ ดิน อากาศ ฝุ่นละออง (PM 2.5) ขยะ สารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds : VOCs) สารพิษอันตรายจากภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม แก๊สเสียจากรถยนต์ รวมถึงมลพิษทางเสียง ภาวะวิกฤตเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น

สำหรับประเทศไทยการเติบโตทางเศรษฐกิจต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก ทำให้เกิดการสูญเสียและทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม นำมาซึ่งความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมที่ประมาณค่ามิได้ ภาครัฐต้องใช้งบประมาณจำนวนมากหาศาลในการแก้ปัญหาดังกล่าวเพื่อนำประเทศไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ และเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนั้นเรื่องสิ่งแวดล้อมจึงได้ถูกยกระดับความสำคัญโดยบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561–2580) ในยุทธศาสตร์ที่ 5 “การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” ซึ่งนำไปสู่ยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 5

“การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” ย่อมเป็นผลให้สถานศึกษาทั่วประเทศ ต้องปรับตัวเพื่อรับกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561– 2580) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2579) ได้ให้ความสำคัญในเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับมือกับภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งในระดับชุมชน ภูมิภาค และประเทศ การนำประเทศไทยไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ มีความมั่นคงทางอาหาร น้ำ และพลังงาน โดยส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ การจัดทำฐานข้อมูลและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น พร้อมกับ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ให้บรรลุเป้าหมายการเติบโตของผู้เรียนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น หน่วยงานทางการศึกษาทุกภาคส่วนจึงมีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะ และการมีส่วนร่วมให้กับผู้เรียนทุกช่วงวัย ในเรื่องความสำคัญของการพัฒนาและเติบโตในสังคมที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวต่อธรรมชาติที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรง

สถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 โดยมีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยมีหน่วยงานที่ดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เข้ามามีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษาทั้งระดับภูมิภาคและระดับชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนาวัตกรรมจัดการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำคู่มือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และใช้เป็นหลักเทียบเคียง สำหรับส่งเสริม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจากทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน 13 มาตรฐาน 31 ตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

คู่มือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำขึ้นเพื่อให้โรงเรียนได้นำไปใช้ ดังนี้

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามเกณฑ์
มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียง สำหรับส่งเสริม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล
การดำเนินงานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจากทุกภาคส่วน

เป้าหมายสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การที่บุคคลและประชาชน มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยใช้วิธีการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจจนเป็นที่ประจักษ์ ในเรื่องระบบนิเวศธรรมชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคมกับสิ่งแวดล้อม สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์และการพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา

เป้าหมายสูงสุด

เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คือ การพัฒนานักเรียนให้เติบโตขึ้นเป็น “พลเมือง”

ที่ใช้ชีวิตอย่าง “พอเพียง” เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม “ยั่งยืน”

“ยั่งยืน”

เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

“พอเพียง”

เพื่อเศรษฐกิจ สังคมและ
สิ่งแวดล้อม ที่ยั่งยืน

“พลเมือง”

ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

วัตถุประสงค์ของสิ่งแวดล้อมศึกษา

องค์การยูเนสโก (UNESCO) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของสิ่งแวดล้อมศึกษา ไว้ดังนี้

1. การตระหนักรู้

เพื่อให้ตระหนักรู้และมีความรู้สึก
ไวที่จะตอบสนองต่อเรื่องเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมและเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทาง
สิ่งแวดล้อม พัฒนาความสามารถในการรับรู้
และแยกแยะสิ่งเร้าต่าง ๆ มีการพัฒนาการรับ
รู้นี้ให้ดีและกว้างขวาง และใช้ความสามารถ
ใหม่นี้ได้ในสถานการณ์หลาย
รูปแบบ

5. การมีส่วนร่วม

เพื่อให้มีประสบการณ์ใน
การนำความรู้และทักษะที่ได้
มาไปใช้ในการดำเนินการหา
แนวทางแก้ไขปัญห
สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

2. ความรู้

เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานการ
ทำงานของธรรมชาติความ
สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ
สิ่งแวดล้อม การเกิดปัญหา
สิ่งแวดล้อมและทางแก้ไข

4. ทักษะ

เพื่อให้เกิดทักษะที่จำเป็นใน
การชี้ปัญหาและการดำเนินการ
ตรวจสอบ ตลอดจนร่วมหา
แนวทางแก้ไขปัญห
สิ่งแวดล้อม

3. เจตคติ

ทำให้เกิดค่านิยมและความ
รู้สึกเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และ
มีแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม
ปกป้องรักษาและปรับปรุง
สิ่งแวดล้อม

กระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา

กระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับประเด็นทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น รวมถึงการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และชุมชน ในการจัดการเรียนรู้โดยควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง **การเรียนรู้เกี่ยวกับ (About) สิ่งแวดล้อม** **การเรียนรู้ใน (In) สิ่งแวดล้อม** และ **การเรียนรู้เพื่อ (For) สิ่งแวดล้อม**

การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวพืช สัตว์ หรือระบบนิเวศบนบก
ในน้ำ อากาศ เป็นต้น

การเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อม

ได้แก่ การเรียนรู้ในป่า ในทะเล แหล่งเรียนรู้ เช่น สวน
สัตว์ อุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

การเรียนรู้เพื่อสิ่งแวดล้อม

เป็นการเรียนรู้ให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด
คุ้มค่า และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เช่น การไม่ใช้ถุงพลาสติก โฟม การเดินทางโดยพาหนะที่ไม่ใช้
น้ำมันฟอสซิล การไม่ถางป่า เผาป่า เป็นต้น

สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

“การพัฒนาที่ยั่งยืน” หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนในรุ่นอนาคตต้องยอมลดทอนความสามารถในการใช้ทรัพยากรนั้นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เน้นให้ความสำคัญกับการปรับสมดุลทั้ง 3 มิติของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยมีกรอบการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในหลายๆ ด้านของชีวิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) มี 17 เป้าหมาย ประกอบด้วย (1) ขจัดความยากจน (2) ความหิวโหย (3) มีสุขภาพและความปลอดภัย (4) การศึกษาที่เท่าเทียม (5) ความเท่าเทียมทางเพศ (6) การจัดการน้ำและสุขาภิบาล (7) พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้ (8) การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (9) อุตสาหกรรม นวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน (10) ลดความเหลื่อมล้ำ (11) เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน (12) แผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน (13) การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (14) การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล (15) การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก (16) สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก (17) ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในมิติด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมเป้าหมายที่ (6) การจัดการน้ำและสุขาภิบาล (12) การบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน (13) การรับมือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (14) การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล และ(15) การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก ดังนั้นสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับมิติด้านสิ่งแวดล้อม ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มนุษย์ต้องช่วยกันดูแลรักษาให้ดำรงไว้อย่างสมดุล และคงอยู่ตลอดไป ซึ่งการดำเนินการให้สำเร็จได้นั้น ต้องใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ โดยการปลูกฝังให้เกิดความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติ มีทักษะ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ในการดำเนินชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ขอบข่ายเนื้อหาในคู่มือ

ขอบข่ายเนื้อหา กล่าวถึง เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้โรงเรียนดำเนินการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา และผลที่เกิดกับผู้เรียน เพื่อให้โรงเรียนนำไปดำเนินการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและประเมินตนเองโดยเทียบเคียงกับเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งผลที่ได้จะนำไปสู่การปรับปรุงให้ได้มาตรฐานหรือโรงเรียนที่ทำได้ดีให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา

สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ และผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

2.ด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา

สถานศึกษามีหลักสูตรบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษา มีการจัดทำหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามบริบทท้องถิ่น และมีสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

3.ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

สถานศึกษามีการบริหารจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

4.ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

สถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

5.ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการรับมือภัยพิบัติ นักเรียนมีเจตคติที่ดี และร่วมสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการกิจกรรมอนุรักษ์

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือให้สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. สร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยยึดแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. กำหนดให้โรงเรียนประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเทียบเคียงผลการประเมินกับเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

3. นิเทศ ติดตาม และส่งเสริมให้สถานศึกษานำผลการประเมินตนเองไปปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4. เขตพื้นที่การศึกษากำหนดให้มีรายงานผลการประเมินตนเอง ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2. บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน

โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้

1. โรงเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. โรงเรียนดำเนินการพัฒนาโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. โรงเรียนกำกับ ติดตามการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ระบบการนิเทศภายใน

4. โรงเรียนประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเทียบเคียงผลการประเมินกับเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

5. โรงเรียนนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 2

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความหมายของมาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง ข้อกำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนที่ดำเนินการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษาและผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

มาตรฐานและตัวชี้วัดของโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดของโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการกำหนดมาตรฐาน ในการดำเนินการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของสิ่งแวดล้อมศึกษา จึงกำหนดมาตรฐาน และตัวชี้วัดเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประกอบด้วย 5 ด้าน 13 มาตรฐาน และ 31 ตัวชี้วัด

ด้านที่ 1

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา
ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน 8 ตัวชี้วัด

ด้านที่ 2

หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา
ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 8 ตัวชี้วัด

ด้านที่ 3

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด

ด้านที่ 4

การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา
ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด

ด้านที่ 5

ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 7 ตัวชี้วัด

ด้านที่ 1

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน 8 ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่
1.1

ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
1.2

มีการกำหนดนโยบาย/วิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย/ค่านิยม
และแผนงานหรือ โครงการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
1.3

มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
ศึกษา/ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่
1.4

มีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการและนิเทศ ติดตาม
ประเมินผลอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดที่
1.5

มีการส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ และทรัพยากร

ตัวชี้วัดที่
1.6

มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
2.1

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้
ความเข้าใจ ในด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
2.2

มีการกำกับติดตาม ประเมินผลและนิเทศการปฏิบัติงาน
ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 2

ด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา
(4 มาตรฐาน 8 ตัวชี้วัด)

มาตรฐานที่ 3 หลักสูตรบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
3.1

วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
3.2

มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษา

มาตรฐานที่ 4 การจัดทำหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่
4.1

จัดทำหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาตามบริบทท้องถิ่น

ตัวชี้วัดที่
4.2

บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 กระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่
5.1

มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่
5.2

มีกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
6.1

มีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
6.2

มีการใช้สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ด้านที่ 3

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (2 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด)

มาตรฐานที่ 7 การบริหารจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่
7.1

มีการจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่
7.2

มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

มาตรฐานที่ 8 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่
8.1

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ตัวชี้วัดที่
8.2

การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา (2 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด)

มาตรฐานที่ 9 การมีส่วนร่วมของบุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัดที่
9.1

มีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน

ตัวชี้วัดที่
9.2

มีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานที่ 10 ภาวเครือข่ายในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
10.1

สร้างเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ตัวชี้วัดที่
10.2

มีการขยายเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ด้านที่ 5

ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (3 มาตรฐาน 7 ตัวชี้วัด)

มาตรฐานที่ 11 ความรู้

ตัวชี้วัดที่ 11.1

มีการบันทึก อภิปราย วิเคราะห์ ตรวจสอบและสรุปความรู้ เกี่ยวกับ
ประโยชน์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม
และการรับมือภัยพิบัติและนำเสนอความเข้าใจด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ตัวชี้วัดที่ 11.2

ติดตามข่าวสารสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจ
และสังคมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดที่ 11.3

สำรวจรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่นเข้าใจสาเหตุปัญหาของท้องถิ่น
และร่วมกันวางแผนแนวทางในการแก้ปัญหาตามบริบทและวัยของนักเรียน

มาตรฐานที่ 12 ทักษะ

ตัวชี้วัดที่ 12.1

ปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 12.2

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง โดยทำอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระทำ
ด้วยตนเองไม่ต้องชี้แนะและดักเตือน

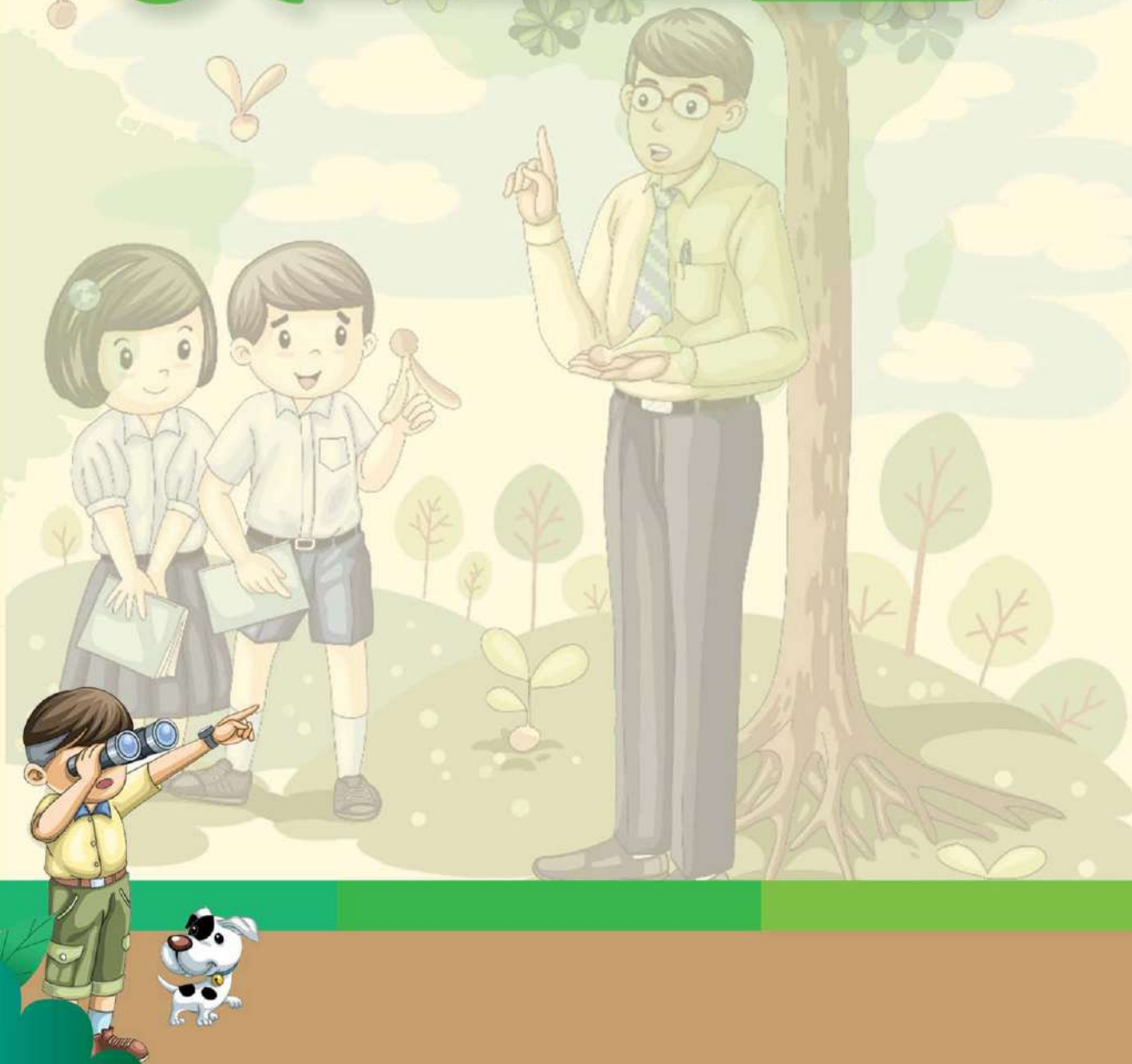
มาตรฐานที่ 13 เจตคติ

ตัวชี้วัดที่
13.1

ร่วมกิจกรรมในการคิดอย่างมีเหตุผลในการรับรู้ปัญหาของ
ท้องถิ่น และร่วมกันวางแผนทางในการแก้ปัญหาอย่างง่าย ๆ ได้

ตัวชี้วัดที่
13.2

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการกิจกรรม
อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 3

คำอธิบายและระดับคุณภาพเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด
โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด

เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กำหนดไว้ 5 ด้าน 13 มาตรฐาน 31 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ในแต่ละด้านมีค่าน้ำหนัก 20 คะแนน รวมทั้งหมด 100 คะแนน

ด้าน	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	คะแนน	ค่าน้ำหนัก คะแนน
ด้านที่ 1 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา	2 มาตรฐาน 8 ตัวชี้วัด	20	20
ด้านที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา	4 มาตรฐาน 8 ตัวชี้วัด	20	20
ด้านที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	2 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด	20	20
ด้านที่ 4 การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา	2 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด	20	20
ด้านที่ 5 ผลที่เกิดกับผู้เรียน	3 มาตรฐาน 7 ตัวชี้วัด	20	20
รวม	13 มาตรฐาน 31 ตัวชี้วัด	100	100

รายละเอียดการให้คะแนนรายด้าน

มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในแต่ละตัวชี้วัดจะมีค่าน้ำหนักตามประเด็น การพิจารณาไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ หรือปัจจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมาย ของมาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้

ด้านที่ 1 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ระดับ คะแนน
1.สถานศึกษามีระบบ การบริหารจัดการด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ	1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	3
	1.2 มีการกำหนดนโยบาย/วิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าประสงค์/ ค่านิยมและแผนงาน/โครงการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	3
	1.3 มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อม/ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	2
	1.4 มีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ	3
	1.5 มีการส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณและทรัพยากร	2
	1.6 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	2
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 1		15
2. ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	2.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ในด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	3
	2.2 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 2		5
รวมคะแนนด้านที่ 1		20

ด้านที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ระดับ คะแนน
3. หลักสูตรบูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษา	3.1 มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	3
	3.2 มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรบูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษา	2
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 3		5
4. การจัดทำหน่วยการ เรียนรู้แผนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยเชื่อมโยง หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.1 มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาตามบริบทของท้องถิ่น	3
	4.2 การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา	3
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 4		6
5. กระบวนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษาโดย เชื่อมโยงหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	5.1 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	2
	5.2 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน/กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 5		5
6. สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	6.1 มีการพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	2
	6.2 มีการใช้สื่อ/นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	2
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 6		4
รวมคะแนนด้านที่ 2		20

ด้านที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ระดับ คะแนน
7. การบริหารจัดการ ภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อ การเรียนรู้	7.1 มีการจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	5
	7.2 มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	5
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 7		10
8. การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	8.1 มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	5
	8.2 มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	5
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 8		10
รวมคะแนนด้านที่ 3		20

ด้านที่ 4 การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

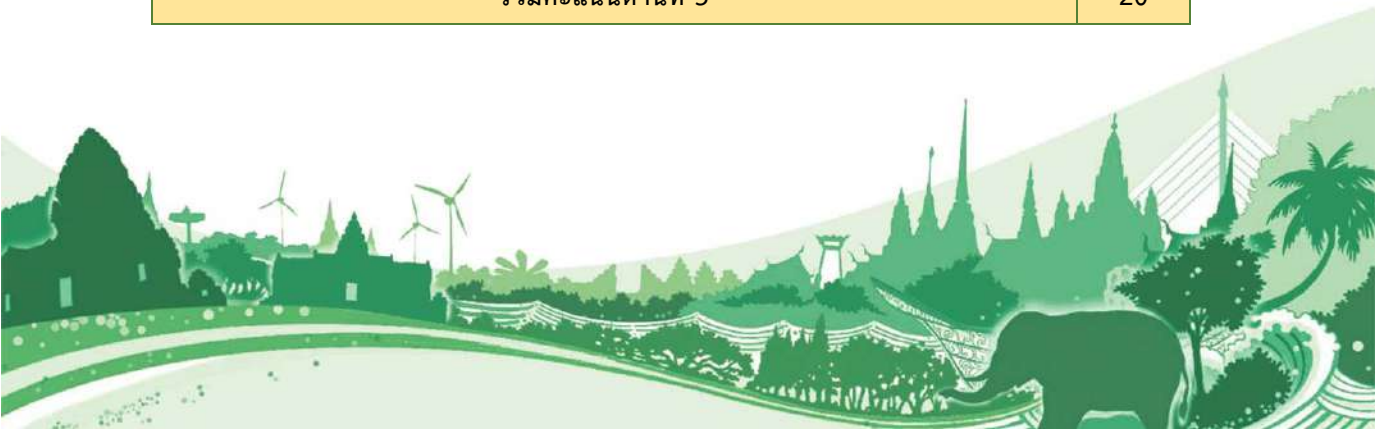
มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ระดับ คะแนน
9. การมีส่วนร่วมของ บุคลากร ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	9.1 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	5
	9.2 การมีส่วนร่วมของชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	5
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 9		10
10. มีภาคีเครือข่ายใน การดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	10.1 มีการสร้างภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	5
	10.2 มีการขยายภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	5
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 10		10
รวมคะแนนด้านที่ 4		20

ด้านที่ 5 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ระดับ คะแนน
11. ด้านความรู้	11.1 ผู้เรียนมีการบันทึก อภิปราย วิเคราะห์ ตรวจสอบ และสรุปความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม การรับมือกับภัยพิบัติ และนำเสนอความเข้าใจ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3
	11.2 ผู้เรียนติดตามข่าวสาร สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม ต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3
	11.3 ผู้เรียนสำรวจ รวบรวมทรัพยากรในท้องถิ่น เข้าใจสาเหตุ ปัญหาในท้องถิ่น และร่วมกัน วางแนวทางในการแก้ปัญหาตามวัย และบริบท ของโรงเรียนและช่วงวัยของผู้เรียน	3
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 11		9
12. ด้านทักษะ	12.1 ผู้เรียนปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3
	12.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างโดยทำอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระทำด้วยตนเอง โดยไม่ต้องชี้แนะ และตักเตือน	3
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 12		6
13. ด้านเจตคติ	13.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมการคิดอย่างมีเหตุผลในการรับรู้ปัญหา สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และร่วมวางแผนแนวทางแก้ปัญหา อย่างง่ายได้	3
	13.2 การสร้างเครือข่าย/มีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2
รวมคะแนนมาตรฐานที่ 13		5
รวมคะแนนด้านที่ 5		20

ระดับคุณภาพเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ระดับคุณภาพ	คะแนน
ดีเยี่ยม	90 - 100 คะแนน
ดีมาก	80 - 89 คะแนน
ดี	70 - 79 คะแนน

ตารางพิจารณาคะแนน ตามตัวชี้วัด

ด้านที่ 1 : การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	คำอธิบายมาตรฐาน
1	การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา (ขยะ มูลพิษ อากาศ น้ำ พลังงาน ฯลฯ) อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ โดยผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดนโยบาย / วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าประสงค์ / และแผนงานหรือโครงการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการและนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณและทรัพยากร ตลอดจนมีการสื่อสารการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตขึ้นเป็น “พลเมือง” ที่มีวิถีชีวิต อย่าง “พอเพียง” ส่งผลดีต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ “ยั่งยืน”
		2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสิ่งแวดล้อมศึกษา

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
1	การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ	1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา (3 คะแนน)	1. ผู้บริหารมีความตระหนักในความสำคัญของสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. ผู้บริหารสื่อสารสร้างความเข้าใจ ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่ครู ผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษา	1. ผู้บริหารมีความตระหนักในความสำคัญของสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. ผู้บริหารมีความตระหนักในความสำคัญของสิ่งแวดล้อมศึกษา	- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / แผนปฏิบัติการ / โครงการ - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ - บันทึกการประชุม - ภาพถ่าย - แบบบันทึกต่าง ๆ ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			1.2 มีการกำหนด นโยบาย / วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าประสงค์ / ค่านิยม และ แผนงาน / โครงการด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษา (3 คะแนน)	1. มีการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน ปัญหา สิ่งแวดล้อมของ สถานศึกษาและชุมชน 2. มีการกำหนดนโยบาย /วิสัยทัศน์ /พันธกิจ /เป้าประสงค์ค่านิยม ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการกำหนดแผนงาน /โครงการที่สอดคล้อง กับนโยบาย/วิสัยทัศน์ /พันธกิจ /ค่านิยมด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 4. บุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายและ แผนงาน /โครงการ	1. มีการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ของสถานศึกษา และชุมชน 2. มีการกำหนด นโยบาย/วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าประสงค์ / ค่านิยมด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการกำหนด แผนงาน / โครงการ ที่สอดคล้องกับ นโยบาย /วิสัยทัศน์ /พันธกิจ / เป้าประสงค์ / ค่านิยมด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	1. มีการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ของสถานศึกษา และชุมชน 2. มีการกำหนด นโยบาย/วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าประสงค์ / ค่านิยมด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการกำหนด แผนงาน / โครงการ ที่สอดคล้องกับ นโยบาย /วิสัยทัศน์ /พันธกิจ / เป้าประสงค์ / ค่านิยมด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	- แผนพัฒนา คุณภาพ การศึกษา / แผนปฏิบัติการ / โครงการ - คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ - บันทึกการประชุม - ภาพถ่าย - แบบบันทึกต่าง ๆ ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
				-	1. สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่ สามารถใช้ในการ การวิเคราะห์เพื่อ การตัดสินใจได้อย่าง มีประสิทธิภาพ 2. มีสารสนเทศที่เป็น ปัจจุบัน	1. สถานศึกษามี ข้อมูลสารสนเทศที่ สามารถใช้ในการ วิเคราะห์เพื่อการ ตัดสินใจได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	
			1.3 มีการใช้ข้อมูล สารสนเทศ ในการบริหาร จัดการด้าน สิ่งแวดล้อม/ ทรัพยากร อย่างมี ประสิทธิภาพ (2 คะแนน)				- ทะเบียนข้อมูล สารสนเทศ ด้านทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ ของสถานศึกษา - ภาพถ่าย ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			1.4 มีการดำเนินงานตาม แผนงาน/ โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล อย่างเป็น ระบบ (3 คะแนน)	1. มีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบโครงการ/ งานด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษา 2. มีคู่มือ /ปฏิทินการ ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการดำเนินงานตาม แผนงาน / โครงการที่ เน้นการมีส่วนร่วม 4. มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ 5. มีรายงานผลการ ดำเนินงานเมื่อสิ้นปี การศึกษาหรือสิ้นสุด โครงการ	1. มีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ โครงการ/งานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีคู่มือ / ปฏิทินการ ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการดำเนินงาน ตามแผนงาน / โครงการที่เน้นการมี ส่วนร่วม	1. มีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ โครงการ/งานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	- คำสั่งแต่งตั้ง - คู่มือการ ดำเนินงาน - แผน/ ปฏิทินการ นิเทศ - บันทึกการนิเทศ - สมุดนิเทศ/ สมุดตรวจเยี่ยม - รายงานโครงการ - ภาพถ่าย - แบบบันทึกต่าง ๆ ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			1.5 มีการส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ และทรัพยากร (2 คะแนน)	-	1. มีแผนงาน / โครงการส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ 2. มีการจัดสรร / จัดหาแหล่ง ทรัพยากร หรือการ ระดมทุนเพื่อ สนับสนุนการ ดำเนินงาน 3. มีการกำกับ ติดตาม การใช้งบประมาณ และทรัพยากร	1. มีแผนงาน / โครงการส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ 2. มีการจัดสรร / จัดหาแหล่ง ทรัพยากร หรือ การระดมทุนเพื่อ สนับสนุนการ ดำเนินงาน ดำนินงาน	- แผนปฏิบัติการ ประจำปี - รายงานผลการ ดำเนินงาน/ โครงการ - ภาพถ่าย ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			1.6 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา (2 คะแนน)	-	1. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างหลากหลาย 2. มีรายงานผลการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างหลากหลาย	- รูปแบบช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น สื่อสังคม ออนไลน์ เว็บไซต์ของ สถานศึกษา ฯลฯ - ภาพถ่าย ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
		2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	2.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้านการสิ่งแวดล้อมศึกษา (3 คะแนน)	1. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมอบรมสัมมนาศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อม-ศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 3. ครูและบุคลากรนำความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา 4. มีการนิเทศ กำกับติดตาม ผลการดำเนินงาน	1. มีแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมอบรมสัมมนาศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 3. ครูและบุคลากรนำความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา 4. มีการนิเทศ กำกับติดตาม ผลการดำเนินงานหลังการ	- แผนงาน / โครงการการพัฒนาบุคลากร - คู่มือ/แนวทางการพัฒนาบุคลากร - แผนการจัดการเรียนรู้ - ระเบียบเทศภายใน ฯลฯ	

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
				หลังการพัฒนา และ นำไปขยายผลกับ บุคลากรใน สถานศึกษา 5. มีรายงานผลการ ปฏิบัติงานของครูและ บุคลากรด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	พัฒนา และนำไป ขยายผลกับบุคลากร ในสถานศึกษา	เรียนรู้สิ่งแวดล้อม ศึกษา	
			2.2 มีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง (2 คะแนน)	-	1. มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษา 2. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และนำผลการนิเทศ ไปใช้วางแผนพัฒนา บุคลากรอย่าง ต่อเนื่อง	1. มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม งานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	- แผนการ นิเทศ / คู่มือการ นิเทศ/ปฏิทิน - บันทึกการนิเทศ ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐานการ ดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
2	หลักสูตรและ กระบวนการ จัดการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม ศึกษา	3. หลักสูตร บูรณาการ สิ่งแวดล้อม ศึกษา	3.1 มีการวิเคราะห์หลักสูตร สถานศึกษาที่บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษา (3 คะแนน)	1. มีหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการรายวิชาพื้นฐาน / รายวิชาเพิ่มเติม/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีการวิเคราะห์มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/ จุดประสงค์ของกิจกรรม ที่สอดคล้องด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาของชุมชนจากอดีต ปัจจุบัน แนวโน้มใน อนาคตเพื่อเชื่อมโยงกับ มาตรฐาน ตัวชี้วัด / ผล การเรียนรู้/จุดประสงค์ ของกิจกรรมที่สอดคล้อง ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. มีหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการรายวิชา พื้นฐาน /รายวิชา เพิ่มเติม/กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีการวิเคราะห์ มาตรฐาน / ตัวชี้วัด/ผล การเรียนรู้/จุดประสงค์ ของกิจกรรมที่ สอดคล้องด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	1.มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ บูรณาการรายวิชา พื้นฐาน /รายวิชา เพิ่มเติม/กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	- มีหลักสูตร สถานศึกษาบูรณา การสิ่งแวดล้อม ศึกษารายวิชา พื้นฐาน /ราย วิชาเพิ่มเติม/ พื้นฐานเพิ่มเติม/ กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐานการ ดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			3.2 มีการประเมินผลการใช้ หลักสูตรบูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษา (2 คะแนน)	-	1. มีการประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการสิ่งแวดล้อม ศึกษา 2. มีการนำผลการ ประเมินไปใช้ ปรับปรุงหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา	1. มีการประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการสิ่งแวดล้อม ศึกษา	- รายงานผลการใช้ หลักสูตรบูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษา - การนำผลการ ประเมินไป ปรับปรุงการใช้ หลักสูตรบูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษา จากบันทึกการ ประชุม การนิเทศ PLC ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐานการ ดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
		4.จัดทำหน่วย การเรียนรู้ / แผนการจัด การเรียนรู้ บูรณาการ สิ่งแวดล้อม ศึกษาโดย เชื่อมโยง หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.1 มีการจัดทำหน่วย การเรียนรู้ /แผนการ จัดการเรียนรู้บูรณา การสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามบริบทของ ท้องถิ่น (3 คะแนน)	1. มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้บูรณา การสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามบริบทของ ท้องถิ่น 2. มีการจัดทำหน่วย การเรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาตาม บริบทของท้องถิ่น 3. มีการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้/แผนการเรียนรู้ บูรณาการสิ่งแวดล้อม ศึกษาข้ามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ /กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	1. มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษา ตามบริบทของ ท้องถิ่น	- แผนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการ ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษา - หน่วยการเรียนรู้ บูรณาการด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา - กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่บูรณา การด้าน สิ่งแวดล้อม- ศึกษา	

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐานการ ดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			4.2 การนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ในการ ออกแบบหน่วยการ เรียนรู้/แผนการจัดการ เรียนรู้สิ่งแวดล้อม ศึกษา (3 คะแนน)	1. มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 2. มีการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 3. มีการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้/แผนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาข้าม กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้อง / กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	1. มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 2. มีการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1. มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 2. มีการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 3. มีการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้/แผนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการ สิ่งแวดล้อมศึกษาข้าม กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้อง / กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	- หน่วยงานเรียนรู้ บูรณาการด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษาโดยเชื่อมโยง หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - แผนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการ ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาโดยเชื่อมโยง หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่บูรณาการ ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาโดยเชื่อมโยง หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - ภาพถ่าย ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐานการ ดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
		5.กระบวนการ การจัดการ เรียนรู้ บูรณาการ ด้าน สิ่งแวดล้อม- ศึกษา โดย เชื่อมโยง หลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียง	5.1 กระบวนการจัดการ เรียนรู้บูรณา การด้านสิ่งแวดล้อม- ศึกษาดูตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้ (2 คะแนน)		1. มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของสิ่งแวดล้อม ศึกษา 2. มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา ตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้โดยใช้หลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 3. มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่น	1. มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของสิ่งแวดล้อม ศึกษา 2. มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา ตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้โดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	- แผนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการ ด้านสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการ- เรียนรู้ เช่น - บันได 7 ขั้น - กระบวนการ เรียนรู้แบบ - สืบเสาะ 5E, - PBL, PjBL, - STEM ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐานการ ดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			5.2 กระบวนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ กิจกรรมเสริมหลักสูตร (3 คะแนน)	1. มีการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน / กิจกรรมเสริม หลักสูตรที่หลากหลาย ศึกษาโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของ สิ่งแวดล้อม 2. มีการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน / กิจกรรมเสริม หลักสูตรให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น 3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ด้านสิ่งแวดล้อมกับชุมชน	1. มีการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน / กิจกรรมเสริม หลักสูตรที่หลากหลาย ศึกษาโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของ สิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน / กิจกรรมเสริม หลักสูตรให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมใน ท้องถิ่น	1. มีการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน / กิจกรรมเสริม หลักสูตรที่หลากหลาย ศึกษาโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของ สิ่งแวดล้อมศึกษา	- แผนการจัด กิจกรรม / โครงการ หรือกิจกรรมเสริม หลักสูตร - ภาพถ่าย - ผลงานนักเรียนที่มี ส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาใน ท้องถิ่น ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณา ตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐานการ ดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
		6.สื่อ นวัตกรรม และแหล่ง เรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อม- ศึกษา	6.1 มีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและแหล่ง เรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษา (2 คะแนน)	-	1. จัดทำสื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 2. สร้างสื่อ/นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้ในการ จัดการเรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	1. จัดทำสื่อ / นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา	- ทะเบียน / บันทึก การใช้สื่อ - รายงานการใช้สื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้ - หลักฐานการ ประชาสัมพันธ์ และ เผยแพร่ สื่อ/ นวัตกรรม เช่น ภาพถ่าย, เล็ค / เว็บไซต์ ฯลฯ
			6.2 มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา (2 คะแนน)	-	1. มีการใช้สื่อ/ นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นอย่าง หลากหลาย 2. มีการประเมินการใช้สื่อ / นวัตกรรม / แหล่ง เรียนรู้ในท้องถิ่น สอดคล้องกับ จุดประสงค์และ กิจกรรมการเรียนรู้	1. มีการใช้สื่อ/ นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นอย่าง หลากหลาย	

ด้านที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	คำอธิบายมาตรฐาน
3	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	7. การบริหารจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	โรงเรียนมีการบริหารจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยขึ้นอยู่กับการบริหารของโรงเรียน ครอบคลุม วิเคราะห์ นำไปวางแผนพัฒนาโรงเรียน เปรียบเทียบ และสรุปผล การจัดการภูมิทัศน์ได้มีความรู้ เกิดความตระหนัก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
		8. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยขึ้นอยู่กับการบริหารของโรงเรียน ครอบคลุม วิเคราะห์ นำไปวางแผนพัฒนาโรงเรียน เปรียบเทียบ และสรุปผล การจัดการภูมิทัศน์ได้มีความรู้ เกิดความตระหนัก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยยึดหลักการดำเนินงานตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร่องรอยหลักฐานการดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
3	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	7. ด้านการบริหารจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	7.1 มีการจัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (5 คะแนน)	1. โรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีความปลอดภัย 2. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของชุมชน	1. โรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีความปลอดภัย 2. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	1. โรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีความปลอดภัย	1. โรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม	1. โรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม	- ดูสภาพจริง - ดูแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และชุมชน
			7.2 มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	1. มีการกำหนด	1. มีการกำหนด	1. มีการกำหนด	1. มีการ	1. มีการ	

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร่องรอยหลักฐานการดำเนินการ
				ระดับ คะแนน 5	ระดับ คะแนน 4	ระดับ คะแนน 3	ระดับ คะแนน 2	ระดับ คะแนน 1	
				ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน 4. สรุปรายงานผลโครงการบริหารจัดการ จัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้บุคลากร และชุมชนนำความรู้ไปต่อยอดใน การจัดการภูมิทัศน์	ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัด การภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน 4. สรุปรายงานผลโครงการบริหาร จัดการภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ผู้เรียนในการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการเรียน	เรียนรู้ในโรงเรียน		
		8.การบริหาร	8.1 มีการบริหารจัดการทรัพยากร	1. มีการกำหนดแผนงาน /โครงการ การบริหารจัดการทรัพยากร	1. มีการกำหนดแผนงาน /	1. มีการกำหนดแผนงาน /	1. มีการกำหนด	1. มีการ	

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร่องรอยหลักฐานการดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			8.2 มีการบริหารจัดการ	ธรรมชาติในโรงเรียน	เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในโรงเรียน				- มีแผนงาน / โครงการ - ดูแลสุขภาพจริง - ภาพถ่ายกิจกรรม - รายงานผลการดำเนินงาน
				(การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ)	1. มีการกำหนดแผนงาน / โครงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (การจัดการขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 2. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 3. การมีส่วนร่วมของครูบุคลากรศึกษาและผู้เรียนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (การจัดการขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ)	1. มีการกำหนดแผนงาน / โครงการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (การจัดการขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 2. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 3. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ)	1. มีการกำหนดแผนงาน / โครงการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (การจัดการขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 2. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 3. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ)	1. มีการกำหนดแผนงาน / โครงการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (การจัดการขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 2. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 3. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ)	1. มีการกำหนดแผนงาน / โครงการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (การจัดการขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 2. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ) 3. มีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (การจัดกรขยะ, พลังงาน, มลพิษ, อากาศ, น้ำ ฯลฯ)

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	นำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร้อยละ หลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
				มลพิษ,อากาศ,น้ำ ฯลฯ) 4. สรุป รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน(การจัดการขยะ,พลังงาน, มลพิษ,อากาศ,น้ำ ฯลฯ) 5. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้บุคลากรและชุมชนนำความรู้ไปต่อยอดในการจัดการในโรงเรียนสิ่งแวดล้อม(การจัดการพลังงาน, มลพิษ,อากาศ,น้ำ ฯลฯ)	ฯลฯ) 3. การมีส่วนร่วมของครู บุคลากรศึกษาและผู้เรียนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน(การจัดการขยะ,พลังงาน, มลพิษ,อากาศ,น้ำ ฯลฯ) 4. สรุป รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน(การจัดการขยะ,พลังงาน, มลพิษ,อากาศ,น้ำ ฯลฯ)	พลังงาน, มลพิษ, อากาศ,น้ำ ฯลฯ) 3. การมีส่วนร่วมของครู บุคลากรศึกษาและผู้เรียนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน(การจัดการขยะ,พลังงาน, มลพิษ, อากาศ,น้ำ ฯลฯ)	ดำเนินงานตามโครงการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน(การจัดการขยะ,พลังงาน, มลพิษ, อากาศ,น้ำ ฯลฯ)		

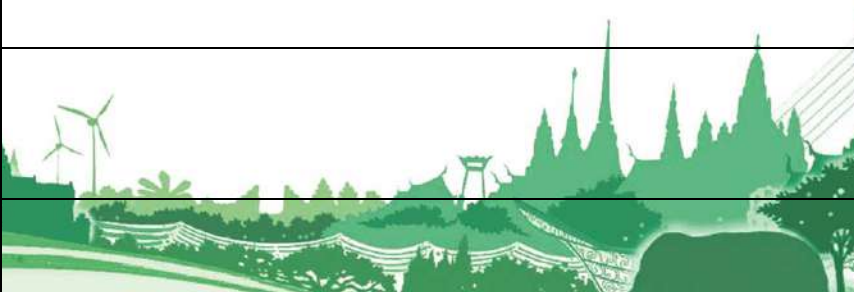

ด้านที่ 4 การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	คำอธิบายประเด็นมาตรฐาน
4	การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	9. การมีส่วนร่วมของบุคลากรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (10 คะแนน)	โรงเรียนเปิดโอกาสสร้างการมีส่วนร่วม หรือจัดตั้งชุมชน/ชมรม/สภานักเรียนดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา อย่างชัดเจนโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรม และมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนมีการประชุมกรรมการ สรุปรายงานผลการดำเนินงาน และเผยแพร่การจัดกิจกรรม
		10. มีภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา (10 คะแนน)	โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา มีการให้และการสนับสนุน (วิชาการ/งบประมาณ/ บุคลากร/ วัสดุ/อุปกรณ์ ฯลฯ) การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ร่วมดำเนินงาน (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมิน ร่วมชื่นชม) ด้านสิ่งแวดล้อม ขยายเครือข่ายการดำเนินงานและมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านที่	ข้อค้น	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร่องรอยหลักฐานการดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
4	การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	9. การมีส่วนร่วมของบุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	9.1 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา (5 คะแนน)	1. จัดตั้งชุมชน/ชมรม/สภานักเรียน/เครือข่ายที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาภายในโรงเรียน 2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 4. มีรายงานผลการดำเนินงาน	1. จัดตั้งชุมชน/ชมรม/สภานักเรียน/เครือข่ายที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาภายในโรงเรียน 2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 4. มีรายงานผลการดำเนินงาน	1. จัดตั้งชุมชน/ชมรม/สภานักเรียน/เครือข่ายที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาภายในโรงเรียน 2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. จัดตั้งชุมชน/ชมรม/สภานักเรียน/เครือข่ายที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาภายในโรงเรียน 2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. จัดตั้งชุมชน/ชมรม/สภานักเรียน/เครือข่ายที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาภายในโรงเรียน 2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	- รายงานผลการดำเนินงาน - ภาพกิจกรรม - ดุสิตภาพจริง - ช่องทางการประชาสัมพันธ์ หลากหลาย - ฯลฯ

ด้านที่	ข้อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร่องรอยหลักฐานการดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			9.2 การมีส่วนร่วมของชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา (5 คะแนน)	5. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	- บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) - แผนการดำเนินงาน - ภาพถ่าย - บันทึกการประชุม ฯลฯ
				1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	1. สร้างความร่วมมือนอกชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา 3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

ด้านที่	ข้อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	นำหลักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร่องรอยหลักฐานการดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
				3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาร่วมกัน 4. ชุมชนให้ความร่วมมือการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	ศึกษาร่วมกัน 4. ชุมชนให้ความร่วมมือการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาร่วมกัน			- บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) - แผนการดำเนินงาน - ภาพถ่าย - บันทึกการประชุม ฯลฯ
				3. มีการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาร่วมกัน 4. ชุมชนให้ความร่วมมือการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม 5. มีหน่วยงานให้ความร่วมมือการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา					

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
		10. มีภาคี เครือข่าย ในการ ดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษา	10.1 การสร้าง ภาคีเครือข่าย ในการ ดำเนินงาน ด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษา (5 คะแนน)	1. ภาคีเครือข่าย ให้การสนับสนุน ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อม- ศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1. ภาคีเครือข่ายให้ การสนับสนุน ดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2. ภาคีเครือข่าย ร่วมกิจกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม- ศึกษา	3. ภาคีเครือข่าย ร่วมดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษา(ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม ประเมิน ตัดสินใจ)	1. ภาคีเครือข่าย ให้การสนับสนุน ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษาอย่าง น้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้ง	- บันทึกข้อตกลง ความร่วมมือ (MOU) - แผนการ ดำเนินงาน - ภาพถ่าย - บันทึกการ ประชุม ฯลฯ
				2. ภาคีเครือข่าย ร่วมกิจกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม- ศึกษา	2. ภาคีเครือข่าย ร่วมกิจกรรมด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 3. ภาคีเครือข่ายร่วม ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษา	2. ภาคีเครือข่าย ร่วมกิจกรรมด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษา	2. ภาคีเครือข่าย ร่วมกิจกรรมด้าน สิ่งแวดล้อม- ศึกษา	2. ภาคีเครือข่าย ร่วมกิจกรรมด้าน สิ่งแวดล้อม- ศึกษา	

ด้านที่	ข้อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)					ร้อยละ หลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 5 คะแนน	ระดับ 4 คะแนน	ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
				4. โรงเรียนเป็น ภาคีเครือข่ายใน การแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อม ของท้องถิ่น	แก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมของ ท้องถิ่น				
				5. โรงเรียนสร้าง ภาคีเครือข่ายใน การดำเนินงาน สิ่งแวดล้อม- ศึกษา					
			10.2 การขยาย ภาคีเครือข่ายใน การดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษา (5 คะแนน)	มีการขยาย เครือข่ายการ ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 5เครือข่าย	มีการขยาย เครือข่ายการ ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อมศึกษา 4 เครือข่าย	มีการขยาย เครือข่ายการ ดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษา 3 เครือข่าย	มีการขยาย เครือข่ายการ ดำเนินงาน ด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษา 2 เครือข่าย	มีการขยาย เครือข่าย การดำเนิน งานด้าน สิ่งแวดล้อม ศึกษา 1 เครือข่าย	

ด้านที่ 5 : ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ด้านที่	ชื่อด้าน	ประเด็น (มาตรฐาน)	คำอธิบายประเด็นมาตรฐาน
5	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	11. ความรู้	ผู้เรียนมีความรู้ รับรู้ในสถานการณ์สิ่งแวดล้อมปัจจุบัน สาเหตุ ปัญหาของสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับมือกับภัยพิบัติ การสื่อสารความรู้ในการใช้ชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
		12. ทักษะ	ผู้เรียนใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และนำทักษะไปใช้เพื่อการดำรงชีวิตรวมถึงการใช้ชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
		13. เจตคติ	ผู้เรียนมีวินัย เคารพกฎกติกาของชุมชนและสังคม ในการศึกษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและท้องถิ่น

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
5	ผลที่เกิดขึ้น กับผู้เรียน	11.ความรู้	11.1 ผู้เรียนมีการ บันทึก อภิปราย วิเคราะห์ ตรวจสอบ และสรุปความรู้ เกี่ยวกับประโยชน์ ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม การรับมือกับภัย พิบัติ และนำเสนอ ความเข้าใจด้วย วิธีการที่หลากหลาย (3 คะแนน)	1.ผู้เรียนมีผลงาน ชิ้นงานใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการรับมือกับภัยพิบัติ ในแต่ละระดับชั้นอย่างน้อย 1 ชิ้นงาน 2. ผู้เรียนมีผลงาน ชิ้นงานใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และ การรับมือกับภัยพิบัติใน แต่ละระดับชั้นด้วยวิธี ที่หลากหลาย 3. ผู้เรียนนำเสนอผลงาน / ชิ้นงานในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม การ แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และ การรับมือกับภัยพิบัติ ชุมชน	1. ผู้เรียนมีผลงาน ชิ้นงานในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม การ แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการรับมือกับภัย พิบัติในแต่ละระดับชั้น อย่างน้อย 1 ชิ้นงาน 2. ผู้เรียนมีผลงาน ชิ้นงานในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม การ แก้ปัญหา สิ่งแวดล้อม และการ รับมือกับภัยพิบัติใน แต่ละระดับชั้น ด้วย วิธีการที่หลากหลาย	1. ผู้เรียนมีผลงาน / ชิ้นงาน ในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อม และ การรับมือกับภัย พิบัติในแต่ละ ระดับชั้นอย่างน้อย 1 ชิ้นงาน	ตัวอย่างผลงาน / ชิ้นงาน แต่ละ ระดับชั้นอย่าง น้อย 1 ผลงาน

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			11.2 ผู้เรียนติดตามข่าวสารสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (3 คะแนน)	1. ผู้เรียนมีบันทึก / ชิ้นงานจากการติดตามข่าวสารสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม 2. ผู้เรียนสามารถคาดการณ์และโต้แย้งเชิงเหตุผลจากการรับฟังสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม 3. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง	1. ผู้เรียนมีบันทึก / ชิ้นงานจากการติดตามข่าวสารสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม 2. ผู้เรียนสามารถคาดการณ์และโต้แย้งเชิงเหตุผลจากการรับฟังสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม	1. ผู้เรียนมีบันทึก / ชิ้นงานจากการติดตามข่าวสารสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม 2. ผู้เรียนมีบันทึก / ชิ้นงานจากการติดตามข่าวสารสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม	- บันทึก ชิ้นงาน / ผลงานจากการติดตามข่าวสารสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม - ผลงานผู้เรียน เช่น โครงการ / การจัดทำคลิปวิดีโอของผู้เรียน ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			11.3 ผู้เรียนรู้จักการสำรวจ รวบรวมทรัพยากรในท้องถิ่น เข้าใจสาเหตุปัญหาในท้องถิ่น และร่วมกันวางแผนทางในการแก้ปัญหาตามวัยและบริบทของโรงเรียน (3 คะแนน)	1. ผู้เรียนสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน /ท้องถิ่น 2. ผู้เรียนรวบรวมและสรุปข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน /ท้องถิ่น 3. ผู้เรียนร่วมกันวางแผนแก้ปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมได้ตามวัยและบริบท ของโรงเรียน	1. ผู้เรียนสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน /ท้องถิ่น 2. ผู้เรียนรวบรวมและสรุปข้อมูลด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน /ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน /ท้องถิ่น	- ภาพถ่าย - แบบบันทึกข้อมูล - รายงานการวิเคราะห์ปัญหา/ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน ฯลฯ

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
		12. ทักษะ	12.1 ผู้เรียนปฏิบัติตน มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (3 คะแนน)	ผู้เรียนร้อยละ 90 ขึ้นไป ปฏิบัติตนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ผู้เรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป ปฏิบัติตนมีวิถีชีวิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อมตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ผู้เรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป ปฏิบัติตนมีวิถี ชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	- ผลงาน/ชิ้นงาน - การปฏิบัติงาน - ภาพถ่าย ฯลฯ
			12.2 ผู้เรียนปฏิบัติตน เป็นแบบอย่าง โดยทำ อย่างต่อเนื่อง เป็นการ ทำด้วยตนเองโดยไม่ ต้องชี้แนะและตักเตือน (นักเรียนแกนนำ, สภา นักเรียน เช่น การใช้ น้ำ อย่างประหยัด การ ปิดไฟหลังเลิกใช้งาน รับประทานอาหาร หมดจาน หรือมีการ แยกขยะก่อนทิ้ง	1. ผู้เรียนปฏิบัติตน ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 2. ผู้เรียนทุกระดับชั้นปฏิบัติ ตนด้าน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 3. ผู้เรียนปฏิบัติเป็น แบบอย่างด้านการอนุรักษ์	1. ผู้เรียนปฏิบัติตน ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 2. ผู้เรียนทุกระดับชั้น ปฏิบัติตนด้าน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1. ผู้เรียนปฏิบัติตน ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
		13. เจตคติ	ฯลฯ) (3 คะแนน)	ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม			
		13.1 ผู้เรียนร่วม กิจกรรมในการคิด อย่างมีเหตุผลใน การรับรู้ปัญหา สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และร่วมวางแผนแนวทาง ในการแก้ปัญหาอย่าง ง่าย ๆ ได้ เช่น การใช้ ประโยชน์จากต้นไม้ และปลูกทดแทน การ คัดแยกขยะก่อนทิ้ง การเลือกตัดสินใจใน การทำบุญหมักเพื่อลด ใช้สารเคมี (3 คะแนน)	ผู้เรียนร่วมกิจกรรมในการ อนุรักษ์ แก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน / ท้องถิ่นในแต่ละระดับชั้น ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ผู้เรียนร่วมกิจกรรมใน การอนุรักษ์ แก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียน /ท้องถิ่นใน แต่ละระดับชั้นร้อยละ 70 ขึ้นไป	- แบบบันทึกการ ร่วมกิจกรรม อนุรักษ์ / การแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อม - โครงการของ โรงเรียน - โครงการนักเรียน - ภาพถ่าย - ฯลฯ		

ด้านที่	ชื่อด้าน	มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนนตามประเด็นการพิจารณาตัวชี้วัด (คะแนน)			ร่องรอยหลักฐาน การดำเนินการ
				ระดับ 3 คะแนน	ระดับ 2 คะแนน	ระดับ 1 คะแนน	
			13.2 การสร้าง เครือข่าย และการมี ส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (3 คะแนน)	1.มีนักเรียนแกนนำด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	1.มีนักเรียนแกนนำด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- โครงการ / โครงการ นักเรียนแกนนำ -ชมรม ชุมชุม ด้านสิ่งแวดล้อม - ฯลฯ	
				2. มีชุมชน/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/กิจกรรมจิตอาสาด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2.มีชุมชน/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/กิจกรรมจิตอาสาด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนู	วงศ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.ภูธร จันทะหงส์	บุญจรส์ธำรง	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.รัตนา	แสงบัวเพื่อน	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ดร.เบญจลักษณ์	น้ำฟ้า	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
ดร.ธัญนันท์	แก้วเกิด	รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ดร.นลินี	จินกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ดร.นภาพร	พงษ์ชื่น	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 2

คณะทำงานจัดทำคู่มือ

ดร.ธัญนันท์	แก้วเกิด	รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ดร.นลินี	จินกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ดร.มาเรียม	ซอหมัด	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
ดร.ฉลาด	เสริมปัญญา	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
นางนงลักษณ์	อุดมวงษ์	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
นางสาววิตรี	ทัดพิณิจ	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
นายประจวบ	อินทแย้ม	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นางจิรา	ชูช่วย	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช
นางปนิมล	สุดถนอม	ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
นางดรณจิต	ม่วงมงคล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
นางศิริพร	วรรณหอม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์
นางสาวณัฐสินี	ภาณุศานต์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นางสาวสุกิสรา	เสื่อทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

นางอรรพรรณ	เยาวกรณ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
นางสาวชยาภรณ์	เปี่ยมถาวรพจน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
นางสาวชนิษฐา	พุ่มสงวน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นางสาวจันทนา	เกษมพันธุ์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

คณะทำงาน จัดทำรูปเล่ม กราฟิก และภาพประกอบ

นางสาวชนิษฐา	พุ่มสงวน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นางสาววัฒนา	มะปรังค์	ครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นายสิงหราช	อาจหาญ	ครูโรงเรียนเศรษฐบุตธำเพ็ญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นางสาวขวัญชนก	ภิญโญทรัพย์	ครูโรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระบรมราชูปถัมภ์ ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นายปัญญา	จันทวงศ์	ครูโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นายกฤษณะ	จุลจันทรี	ครูโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นายณัฐนันท์	เสือแก้วน้อย	ครูโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

บรรณาธิการกิจ

ดร.นลินี	จินกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ดร.มาเรียม	ซอหมัด	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
นางสาวชนิษฐา	พุ่มสงวน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
นางสาวณัฐสินี	ภาณุศานต์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

QR Code Download เล่มคู่มือ

โลกสวยด้วยมือเรา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300

